

TOTALITARISMO

Тоталітаризм

урок

Тоталітаризм (totalitas, лат. — повнота) — державний лад, що здійснює абсолютний контроль над усіма сферами суспільного життя.

Б. Муссоліні

Цей термін було запроваджено ідеологом італійського фашизму Дж. Джитіле на початку ХХ ст. У 1925 р. він вперше пролунав в італійському парламенті. Лідер італійського фашизму Б. Муссоліні увів його у свій політичний лексикон.

Передумови виникнення тоталітаризму

- згубні наслідки війни;
- зростання нестабільності в суспільстві, масові заворушення;
- кризу влади, неспроможність узяти ситуацію під контроль звичайними засобами;
- параліч усієї політичної системи країни;
- економічну кризу та її руйнівні наслідки;
- різке загострення національних і расових суперечностей;
- необхідність розв'язання для країни винятково важливого стратегічного завдання, що вимагає консолідації всієї нації.

Тоталітарний режим характеризується абсолютним контролем держави над усіма областями людського життя, повним підпорядкуванням людини політичній владі та панівній ідеології.

У 20-х 30-х роках ХХ століття тоталітарні або авторитарні режими встановлюються в Італії, Німеччині, Португалії, Іспанії, Румунії, Польщі, Болгарії, Угорщині, СРСР тощо.

РІЗНОВИДИ ТОТАЛІТАРИЗМУ

```
graph TD; A[РІЗНОВИДИ ТОТАЛІТАРИЗМУ] --> B[КОМУНІСТИЧНИЙ ТОТАЛІТАРИЗМ]; A --> C[ФАШИЗМ]; A --> D[НАЦІОНАЛ-СОЦІАЛІЗМ];
```

КОМУНІСТИЧНИЙ
ТОТАЛІТАРИЗМ

ФАШИЗМ

НАЦІОНАЛ-
СОЦІАЛІЗМ

Порівняльна характеристика двох тоталітарних режимів

ТОТАЛІТАРНИЙ РЕЖИМ

III РЕЙХ	СРСР
ВОЖДЬ 	ВОЖДЬ
МОНОПОЛЬНА ІДЕОЛОГІЯ, ЦЕНзуРА І ПРОПАГАНДА 	МОНОПОЛЬНА ІДЕОЛОГІЯ, ЦЕНзуРА І ПРОПАГАНДА
ВЛАДА ОДНІЄЇ ПАРТІЇ 	ВЛАДА ОДНІЄЇ ПАРТІЇ
МАСОВІ РЕПРЕСІЇ, ТЕРОР ПРОТИ ІНАКОМИСЛЯЧИХ, СОЦІАЛЬНИХ ТА ЕТНІЧ- НИХ ГРУП, ГЕНОЦИД 	МАСОВІ РЕПРЕСІЇ, ТЕРОР ПРОТИ ІНАКОМИСЛЯЧИХ, СОЦІАЛЬНИХ ТА ЕТНІЧ- НИХ ГРУП, ГЕНОЦИД
ПЛАНОВА ЕКОНОМІКА, МІЛІТАРИЗМ 	ПЛАНОВА ЕКОНОМІКА, МІЛІТАРИЗМ

www.bereh.net

Беніто Муссоліні (Італія)

Адольф Гітлер (Німеччина)

Нацисти взяли на озброєння основні положення з традиційного пангерманського шовінізму **XIX** ст.

- панівне становище Німеччини в континентальній Європі;
- возз'єднання всіх народів, що розмовляють німецькою мовою, в межах німецького рейху;
- розширення німецьких колоніальних володінь.

Йосип Сталін (СРСР)

ЛЮБИМЫЙ СТАЛИН-СЧАСТЬЕ НАРОДНОЕ!

Відомі вожді

Салазар (Португалія), Франко (Іспанія), Антонеску (Румунія), Хорті (Угорщина), Пілсудський (Польща), цар Борис III (Болгарія), імператор Хірохіто (Японія).

Запитання на закріплення

- Які характерні риси тоталітарних режимів?
- Які наслідки мали тоталітарні режими в історії людства?

